

Betænkning

over forslag til lov om ophævelse af revisionsbestemmelser vedrørende lov om euforiserende stoffer og borgerlig straffelovs § 191.

(Afgivet af udvalget den 28. maj 1971).

Udvalget, der den 8. oktober 1970 er nedsat i henhold til forretningsordenens § 7, stk. 7, har holdt en række møder, herunder 7 møder til behandling af lovforslaget. Der har om lovforslaget været samråd med indenrigsministeren. Indenrigsministeren har under et af samrådene været ledsaget af repræsentanter for

kontaktudvalget vedr. ungdomsnarkomanien,

sundhedsstyrelsen,

Set. Clemens Apotek, Århus,

Danmarks Apotekerforening og

Københavns politis præventive afdeling.

Udvalget har modtaget skriftlig og/eller mundtlig henvendelse fra:

universitetslektor, cand. med. Finn Ben-
nike Behrendt, Hygiejnisk Institut,

Århus universitet,

Bramsnæs kommune,

Danmarks Afholdsunion,

fabrikant, cand. pharm. Frits H. Hammer,
dyrlæge Frede Prechts komité og

politiasistent Carl Peter Schmidt, Århus.

Endvidere har fru Lise Tønsberg som ordfører for en deputation afleveret ca. 77.000 underskrifter på krav om en forhøjelse af strafferammen fra 6 til 10 års fængsel for storforhandlere og smuglere.

Svar på en række skriftlige spørgsmål er optrykt som bilag.

Ved gennemførelsen af den skærpede straf for narkotikahandel i straffelovens § 191 beskæftigede folketingsudvalget sig, som det fremgår af betænkningen (Folketingstidende 1968-69, Tillæg B, sp. 2642), indgående med den tiltalepraksis, som anklagemyndigheden agtede at tilrettelægge efter lovens gennemførelse, og udkast til cirkulære herom fra rigsadvokaten blev forelagt udvalget. Der indførtes i loven en revisionsbestemmelse, hvorefter loven skulle forelægges i folketingssamlingen 1970-71, og i denne forbindelse bemærkede udvalget, at det var naturligt, at folketinget fik lejlighed til at tage stilling til de erfaringer, som var blevet indhøstet. Det var herved klart, at udvalget gennem sin stillingtagen til udkastet til cirkulæret fra rigsadvokaten forudsatte, at der ikke på dette område skete ændringer, før folketinget på ny havde haft lejlighed til at tage stilling til spørgsmålene på grundlag af de indhøstede erfaringer.

Det nu foreliggende forslag går ud på, at revisionsbestemmelsen ophæves, således at loven ikke på ny forelægges folketinget, medmindre en helt ny udvikling på narkotikaområdet skulle gøre det påkrævet. Der

har under udvalgets forhandlinger været drøftet enkelte af de bestemmelser, som er indeholdt i rigsadvokatens skrivelse, og der har fra flere sider været givet udtryk for ønske om ændringer, som er begrundede i udviklingen siden lovens gennemførelse i 1969. Justitsministeren har ligeledes givet udtryk for, at han kunne anse det for ønskeligt med enkelte justeringer, som kan anses for naturlige på basis af de indvundne erfaringer.

Et flertal (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) er enig om, at det, når der ikke fastsættes nogen revisionsbestemmelse, må være rigtigst, at justitsministeren administrativt tager disse problemer, som er et rent administrativt anliggende, op, og at folketingets mere indgående beskæftigelse med disse administrative problemer i 1969 må ses på baggrund af den frygt, som måtte være med hensyn til, at de skærpede strafferammer for forhandling med narkotika skulle virke afsmættende med hensyn til strafpraksis for brugernes vedkommende.

Flertallet finder, at denne begrundelse ikke mere kan være til stede, og der er derfor ikke af den årsag grundlag for, at udvalget beskæftiger sig med disse administrative enkeltheder. Idet der henvises til den nedenfor afgivne indstilling om, at udvalget vedbliver at bestå indtil samlingens slutning, går flertallet ud fra, at udvalget efterfølgende orienteres af justitsministeren om eventuelle ændringer i rigsadvokatens cirkulære.

Et mindretal (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) afviser heller ikke, at justeringer i rigsadvokatens cirkulære kan være nødvendige, men finder det fortsat hensigtsmæssigt, at justitsministeren drøfter sådanne ændringer med udvalget.

Udvalget har endvidere drøftet, hvorvidt der måtte være behov for yderligere hjemmel for tvangsindlæggelse og tvangstilbageholdelse af narkomaner og af personer med smitsom leverbetændelse. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at regeringens kontaktudvalg i sin seneste redegørelse har været enig om ikke at anbefale noget sådant, idet udvalget fandt det rimeligt først at udbygge et virkelig velfungerende

behandlingssystem på frivilligt grundlag. Det fremgår videre, at indenrigsministeriet og justitsministeriet er enige i denne konklusion.

Udvalget har imidlertid noteret sig, at sundhedsstyrelsen — der i øvrigt har erklæret sig enig i kontaktudvalgets opfattelse — ikke vil afvise, at udviklingen i situationen eller ny viden om leverbetændelse senere kan medføre en ændring af vurderingen af behovet for strengere foranstaltninger over for personer med smitsom leverbetændelse.

Udvalget er enig i, at spørgsmålet om eventuel yderligere hjemmel for tvangsforanstaltninger over for narkomaner og personer med smitsom leverbetændelse løbende bør overvejes i lys af udviklingen og det frivillige behandlingssystems effektivitet.

Udvalget har i et samråd med indenrigsministeren drøftet sikringen af landets apoteker mod tyverier af euforiserende stoffer og spørgsmålet om receptudstedelse af euforiserende stoffer i den almindelige sygdomsbekæmpelse.

Udvalget har med tilfredshed konstateret, at der i den senere tid er indført yderligere skærpede sikkerhedsbestemmelser på apotekerne, men henstiller, at det som led i de fortsatte bestræbelser på at standse det illegale markeds forsyning med euforiserende stoffer gennem apoteksindbrud overvejes også at gennemføre følgende foranstaltninger:

1. Der gives apotekerne mulighed for, hvor det i praksis kan lade sig gøre, at få indført overfaldsalarmer direkte til det lokale politi.
2. Statens beredskabslagre af euforiserende stoffer anbringes i boksanlæg uden for apotekerne.
3. Receptudstedelse af amfetamin, cocain og abalgin afskaffes, idet der skabes udvej for, at det begrænsede antal patienter, der har behov for amfetamin, forsynes ad anden vej.
4. Der optages forhandlinger med Den almindelige danske Lægeforening og sundhedsstyrelsen om en så restriktiv brug af euforiserende stoffer i den almindelige sygdomsbekæmpelse som muligt.
5. Bestræbelserne på at nedbringe apotekernes lagre af euforiserende stoffer fortsættes.

Bet. o. lovf. vedr. euforiserende stoffer m. v.

6. Embedslægerens kontrol med apotekerens opbevaring af euforiserende stoffer skærpes.

Udvalget har med tilfredshed bemærket, at intet af de 8 apoteksindbrud, der fandt sted i april måned i år, har givet udbytte, men konstaterer samtidig, at der i de første tre måneder af 1971 er sket en tilførsel til det illegale narkotikamarked af godt 50.000 terapeutiske doser hårde narkotiske stoffer gennem apoteksindbrud. Udvalget skal anbefale, at indenrigsministeren foranlediger den nu iværksatte omregning af apotekstyperverierens udbytte til terapeutiske doser udvidet til at omfatte også de mængder euforiserende stoffer, der konfiskeres af politi og toldvæsen. Beregningerne skal have til formål at give et samlet overblik over, i hvilken udstrækning det illegale narkotikamarked har danske forsyningskilder, således at der bliver grundlag for en vurdering af de samfundsøkonomiske omkostninger, det medfører, at et meget betydeligt antal unge bliver stærkt behandlingskrævende som følge af, at et stofmisbrug kan vedligeholdes på grundlag af danske forsyningskilder.

Udvalget har i samråd med indenrigsministeren drøftet spørgsmålet om en ekstraordinær indsats i den aktuelle situation med hensyn til behandling af unge stofmisbrugere. Der henvises til de optrykte bilag.

Ovennævnte flertal henstiller, at de positive svar fra de sociale institutioner nøje overvejes med henblik på en forstærket hjælpeindsats.

Ovennævnte mindretal mener, at det positive svar fra de sociale institutioner nu må give anledning til, at der organiseres en forstærket hjælpeindsats ved, at der anvendes praktikanter i deres praktikantperioder under ledelse af et uddannet personale.

Det vil især være værdifuldt, hvis alle unge, der er ude i stofmisbrug, kan få tilbudt afgiftning i forbindelse med et ophold på landet eller ved andre behandlingsmæssige muligheder.

Opholdet på landet må ske i mindre grupper, hvor de unge, der udfører praktikant-tjeneste, går med i gruppen som en værdifuld islet. Gruppen bør indgå et samarbejde med de lokale myndigheder.

Efter at de unges fysiske situation er blevet forbedret ved gruppeindsatsen, bør de

have tilbud om deltagelse i større grupper, der f. eks. kan bestå af 15-20 personer, hvoriblandt sociale praktikanter. Grupperne skal naturligvis have kvalificeret konsulentbistand.

I de større grupper forberedes tilbagevenden til det bymiljø, der i de fleste tilfælde skal være rammen for de pågældendes uddannelsesmæssige og erhvervmæssige placering.

Også i den første vanskelige tid efter tilbagevenden til miljøet vil det være nødvendigt med bistand f. eks. ved ophold i ungdomspensioner, konsulenthjælp og tilbud om positive fritidsaktiviteter.

Et andet mindretal (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) udtrykker sin påskønnelse af det omfattende materiale, der af såvel de berørte ministre som interesserede privatpersoner er stillet til rådighed for udvalget. Herigennem har udvalgets medlemmer på værdifuld måde kunnet orientere sig om vigtige sider af narkotikaproblemet. Det må imidlertid understreges, at udvalget ikke herved er blevet sagkyndigt i den forstand, at det kan give meningsfulde anvisninger med hensyn til bekæmpelsen af narkotikamisbrug, og mindretallet anser det derfor ikke for rigtigt på dette sted og i denne form at tage stilling til ovenstående flertals og mindretals anbefalinger og henstillinger. I en vis forstand tager disse — på folketingets vegne — medansvar for foranstaltninger, som man ikke har nogen reel indflydelse på. Dette gælder specielt de mulige ændringer i rigsadvokatens cirkulære, som i et vist omfang endosseres ubeset og uspecificeret.

Såfremt narkotikaudvalget fortsat skal bestå, må det efter mindretallets opfattelse klart præciseres, at dets opgave — bortset fra at afgive betænkning over eventuelle lovforslag — enten må bistå i at øve en egentlig indflydelse på de administrative beslutninger på området eller må begrænses til en ren studiekredsfunktion. Den sidste mulighed er ikke uden værdi, når der henses til narkotikaproblematikkens alvor og dens sammenhæng med en række væsentlige problemer i samtiden, og den stiller ikke uopfyldelige forventninger til udvalgets arbejde.

Udvalget skal indstille, at folketinget

beslutter, at udvalget i henhold til forretningsordenens § 7, stk. 6, vedbliver at bestå indtil samlingens slutning.

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse uændret.

Langkilde.

Lis Møller.

Ellen Strange Petersen.

Ib Thyregod.

Merete Bjørn Hanssen,
næstformand.

Per Møller.

Else-Merete Ross.

Samuelsen.

Valbak.

Tastesen.

Lene Bro.

Finn Christensen.

K. J. Mortensen.

Knud Nielsen.

Orla Møller.

Poul Dam.

Udvalgets formand, Adam Møller, var fraværende på grund af sygdom ved betænkningens afgivelse

Bilagsfortegnelse.

Bilag	1. Udtalelse fra undervisningsministeriet	3175
—	2. Skrivelse fra undervisningsministeriet, hvorved en udtalelse fra socialministeriet med underbilag videresendes til udvalget	3177
—	3. Skrivelse fra undervisningsministeriet, hvorved en udtalelse fra indenrigsministeriet videresendes til udvalget	3187

Bilag 1.

UNDERVISNINGSMINISTERIET

Den 2. marts 1971.

Spørgsmål:

På udvalgsrådet den 2. februar meddelte indenrigsministeren, at man ikke kunne gennemføre en ekstraordinær indsats i den aktuelle situation med hensyn til behandling af unge stofmisbrugere på grund af mangel på kvalificeret arbejdskraft.

For at klare denne situation ønskes oplyst, om man er villig til at gøre et forsøg med unge under uddannelse som behandlingspersonale. Her tænkes på, at mange unge som led i uddannelsen sendes ud på praktik.

Vil det f. eks. være muligt som behandlingspersonale at bruge unge fra fritidspædagogseminariet, børneforsorgsseminarierne, de sociale højskoler, den frie sociale skole, medicinstuderende, psykologistuderende, sociologistuderende, lærerstudierende, sygeplejeelever og andre grupper?

I hvilket omfang vil det kunne passes ind i de pågældendes studier?

Svar:

Der er enighed om, at mangel på uddannet og kvalificeret arbejdskraft er medvir-

kende til at hæmme de bestræbelser, der gøres i behandlingen af unge stofmisbrugere.

Det må imidlertid anses for at være af tvivlsom værdi, at en sådan behandling i større udstrækning lægges i hænderne på ukvalificerede eller mangelfuldt uddannede mennesker. Medens man har indtryk af, at en del uddannelsessøgende inden for den sociale sektors uddannelser har ydet en indsats, betragtes det som tvivlsomt, at det samme i almindelighed er tilfældet for studerende ved andre uddannelsesinstitutioner. For så vidt angår studerende ved børneforsorgsseminarierne, de sociale højskoler og den frie sociale skole søger man dog gennem socialministeriet at skaffe oplysning om deres anvendelighed i det pågældende arbejde. For så vidt angår sygeplejeelever indhentes tilsvarende oplysning gennem indenrigsministeriet. Om de uddannelsessøgende ved at påtage sig sådanne opgaver kunne få arbejdet her indpasset i uddannelsen, må afhænge af de konkrete tilfælde, ligesom anvendeligheden af dem til dette arbejde må bedømmes individuelt.

Folketingets udvalg angående forslag til lov om ophævelse af revisionsbestemmelser vedrørende lov om euforiserende stoffer og borgerlig straffelovs § 191.

Bilag 2.**UNDERVISNINGSMINISTERIET**

Den 27. april 1971.

Hoslagt fremsendes en fra socialministeriet indhentet udtalelse vedrørende eventuel anvendelse af uddannelsessøgende inden for den sociale sektor i arbejdet med behand-

lingen af unge stofmisbrugere.

Man henviser til undervisningsministeriets skrivelse af 2. marts 1971.

Helge Larsen.

/ Navn

Folketingets udvalg angående forslag til lov om ophævelse af revisionsbestemmelser vedrørende lov om euforiserende stoffer og borgerlig straffelovs § 191.

Underbilag.

SOCIALMINISTERIET

Den 27. april 1971.

I skrivelse af 2. marts 1971 (1. afd. j. nr. 05-30-50-06/71) har undervisningsministeriet udbedt sig en udtalelse fra socialministeriet til brug ved besvarelsen af spørgsmål stillet af folketingets udvalg angående forslag til lov om ophævelse af revisionsbestemmelser vedrørende lov om euforiserende stoffer og borgerlig straffelovs § 191. Det drejer sig om følgende spørgsmål stillet til undervisningsministeren:

På udvalgsrådet den 2. februar meddelte indenrigsministeren, at man ikke kunne gennemføre en ekstraordinær indsats i den aktuelle situation med hensyn til behandling af unge stofmisbrugere på grund af mangel på kvalificeret arbejdskraft.

For at klare denne situation ønskes oplyst, om man er villig til at gøre et forsøg med unge under uddannelse som behandlingspersonale. Her tænkes på, at mange unge om led i uddannelsen sendes ud på praktik.

Vil det f. eks. være muligt som behandlingspersonale at bruge unge fra fritidspædagogseminarier, børneforsorgsseminarierne, de sociale højskoler, den frie sociale skole, medicinstuderende, psykologistuderende, sociologistuderende, lærerstuderende, sygeplejeelever og andre grupper?

I hvilket omfang vil det kunne passes ind i de pågældendes studier?

I denne anledning skal socialministeriet efter brevveksling med socialstyrelsen, børne-

og ungdomsforsorgen og sekretariatet for de sociale højskoler udtale følgende:

Det skønnes ikke muligt inden for rammerne af de teoretiske dele af de omhandlede uddannelser at afse tid til elevernes deltagelse i et arbejde af den nævnte karakter som følge af, at pensen for de fagområder, der indgår i de teoretiske dele, helt udfylder den normerede studietid.

For så vidt angår de praktikperioder, der indgår i socialrådgiveruddannelsen og i uddannelsen til børneforsorgspædagog, vil der derimod intet være til hinder for at anvende praktikanter som led i behandlingsarbejdet med stofbrugere under forudsætning af, at praktikken i lighed med hvad der er tilfældet inden for andre institutionsområder tilrettelægges under medvirken af seminarier/højskolen og med faglig støtte og ledelse af erfarne praktiklærere, således at praktikanter ikke udfylder en ledig stilling, men modtager en egentlig uddannelse i praktikperioden.

Det tilføjes, at den omstændighed, at praktikanterne aldersmæssigt står klienterne nærmere end andre medarbejdere, i givet fald vil kunne repræsentere en værdifuld islet i behandlingsarbejdet.

Til orientering vedlægges fotokopi af skrivelse af 25. marts 1971 fra Århus magistrats 3 afd., børneforsorgens fortsættelsesseminarium, og af 23. april 1971 fra sekretariatet for de sociale højskoler.

P. M. V.

E. B.

V. Holm.

Undervisningsministeriet.

Underbilag.**ÅRHUS MAGISTRATS 3. AFDELING
DEN SOCIALE FORVALTNING**

Den 14. april 1971.

Man skal i anledning af styrelsens anmodning af 26. marts 1971 om en udtalelse vedrørende Århus kommunes erfaringer med anvendelse af uddannelsessøgende i behandlingsarbejdet ved herværende dagcenter for narkotikabrugere bemærke følgende:

Ved dagcentret er for tiden i stort omfang ansat uddannelsessøgende og andre ikke-uddannede pædagoger på timelønsbasis.

Uanset at der blandt disse er nogle, som er kvalificerede til det behandlingsarbejde, der finder sted, mener man at have erfaret, at det som hovedregel er uhensigtsmæssigt at anvende uddannelsessøgende og andre ikke-uddannede, da de oftest mangler den professionelle holdning til klientelet, der her

vurderes som essentiel i arbejdet. Dette kan dels medføre store personlige belastninger af medarbejderne selv, men også gøre det vanskeligt at fastholde en konsekvent behandlingslinje, hvilket kan være meget uheldigt i arbejdet.

En anden uheldig konsekvens af benyttelse af ikke-uddannede i behandlingsarbejdet har været, at man blandt disse har væsentlig større personaleudskiftninger end blandt de uddannede.

Man har i øvrigt på grund af ovenstående i Århus taget skridt til at ændre medarbejdersammensætningen, således at den fremtidigt fortrinsvis vil bestå af uddannede pædagoger.

Socialstyrelsen.

Underbilag.

SEKRETARIATET
FOR DE SOCIALE HØJSKOLER

Den 23. april 1971.

I anledning af en fra undervisningsministeriet modtaget skrivelse af 2. marts 1971 om bistand til besvarelse af spørgsmål stillet af folketingets udvalg angående forslag til lov om ophævelse af revisionsbestemmelser vedrørende lov om euforiserende stoffer og borgerlig straffelovs § 191 har socialministeriet i skrivelse af 11. marts 1971, 5 k. j. nr. 600-35, udbedt sig en udtalelse fra sekretariatet for så vidt angår elever ved de sociale højskoler, herunder om muligt ved den frie sociale skole.

Da de stillede spørgsmål i høj grad har relation til selve uddannelsen, blev socialministeriets forespørgsel den 12. marts videresendt til de enkelte sociale højskoler, og problemet har siden været drøftet i et møde i rektorkollegiet i april måned.

Som konklusion af denne drøftelse kan følgende svar gives på de rejste spørgsmål:

- a. *Vil det være muligt som behandlingspersonale at bruge unge fra de sociale højskoler?*
- b. *I hvilket omfang vil det kunne passes ind i de pågældendes studier?*

Da der ikke længere foreligger mødepligt for de studerende ved højskolerne, kunne man sige, at det måtte være op til den enkelte at tilrettelægge evt. erhvervsarbejde under studiet.

Hvis højskolerne skulle gå ind for, at de unge påtog sig et arbejde af den nævnte art, ville det være hensigtsmæssigt, at højskolerne først gav et introduktionskursus i hele problematikken omkring stofproblemerne, gennemgang af stofferne, deres virk-

ning og følgesygdomme, i behandling, holdning o. s. v.

Imidlertid synes erfaringerne at pege på, at de studerende kan blive meget personligt og fagligt engageret i arbejdet med stofmisbrugere, således at der kunne være fare for, at det får en uheldig virkning på det tidsmæssige forløb af studiet. Dette giver særlige vanskeligheder i forbindelse med studiet til socialrådgiver, der ligger i meget faste tidsmæssige rammer.

Dette synspunkt har direkte relation til spørgsmål b om indpasning i studierne og fører til et svar gående ud på, at arbejdet næppe kan forenes med den teoretiske del af uddannelsen, men derimod godt med den praktiske del, der finder sted i uddannelsens 2. år som praktik i 2 sociale institutioner.

Denne praktik betragtes i øvrigt som en væsentlig del af uddannelsen, og man finder derfor, at der i et evt. behandlingsarbejde ikke kan slækkes på de krav, der stilles til arbejdet i praktiktiden, hvoraf navnlig skal fremhæves, at der skal være uddannet personale til at supervisere praktikanterne.

Denne besvarelse dækker kun de 5 sociale højskoler i København, Århus, Odense, Ålborg og Esbjerg, idet man ikke har kontakt med den frie sociale skole. Man ved, at den ikke længere har til huse i projekt-hus i Rådhusstræde, men er i øvrigt ikke klar over dens fortsatte eksistensmuligheder, idet samtidig bemærkes, at nogle af initiativtagerne til opretholdelse af den frie sociale skole er blandt ansøgerne til den forestående optagelse på de sociale højskoler.

/ P. Linde,
sekretariatschef.

**BØRNEFORSORGENS FORTSÆTTTELSESSEMINARIUM
DEN SOCIALE HØJSKOLE**

Den 25. marts 1971.

I besvarelse af socialministeriets skrivelse af 17. ds. (5. kt. j. nr. 600/35) foranlediget af undervisningsministeriets vedlagte skrivelse til socialministeriet af 2. ds. (1. afd. j. nr. 05-30-50-06/71) skal jeg som fungerende leder af Børneforsorgens Fortsættelsesseminarium, der varetager den videregående uddannelse af institutionspædagoger, henlagt under Den sociale højskole i København, og på baggrund af min 10-årige erfaring som leder af en behandlingsinstitution for børn og unge udtale følgende:

Det er absolut muligt at anvende studerende fra børneforsorgsseminarier, sociale skoler, lærerseminarier samt studerende fra universitetet i et direkte behandlingsarbejde overfor et afvigende klientel. Det indebærer dog, at to forudsætninger må være opfyldt.

For det første må behandlingen finde sted på grundlag af en vækst- og stimulationsmodel og ikke på grundlag af en sygdomsmodel.

For det andet må de studerende have adgang til en intensiv supervision af erfarne socialpædagoger og psykologer i et omfang svarende til næppe under en arbejdsdag om ugen (ca. 7 timer).

Såfremt man som antydnet i skrivelsen forestiller sig de nævnte studerende som en væsentlig del af behandlingsstaben, vil det endvidere få konsekvenser for den forberedende undervisning på grunduddannelserne i studieperioden inden de studerende sendes ud.

Endelig bør det afslutningsvis påpeges, at et behandlingsarbejde med stofmisbrugere ikke bør træde i stedet for den hidtidige praktik, der tager sigte på bearbejdning af en lang række andre afvig hos børn og unge, der således indirekte ville komme til at betale for en intensivering af behandlingen af stofmisbrugere.

Socialministeriet.

Bilag 3.**UNDERVISNINGSMINISTERIET**

Den 5. maj 1971.

I fortsættelse af undervisningsministeriets skrivelse af 28. april 1971 til folketingets udvalg angående forslag til lov om ophævelse af revisionsbestemmelser vedrørende lov om euforiserende stoffer og borgerlig

straffelovs § 191 fremsendes hoslagt i 50 eksemplarer kopi af en fra indenrigsministeriet indhentet udtalelse vedrørende eventuel anvendelse af sygeplejeelever i arbejdet med behandling af unge stofmisbrugere.

Helge Larsen./ *Hanna Holm.*

Folketingets udvalg angående forslag til lov om ophævelse af revisionsbestemmelser vedrørende lov om euforiserende stoffer og borgerlig straffelovs § 191.

Underbilag.

INDENRIGSMINISTERIET

Den 5. maj 1971.

I skrivelse af 2. marts og 2. april 1971 (undervisningsministeriets 1. afd. j. nr. 05-30-50-06/71) har undervisningsministeriet anmodet indenrigsministeriet om en udtalelse over et spørgsmål fra folketingets narkotikaudvalg om, hvorvidt sygeplejelever vil kunne anvendes i forbindelse med en ekstraordinær behandlingsindsats over for unge stofmisbrugere.

Indenrigsministeriet har forudsat, at der med spørgsmålet sigtes til anvendelse af de nævnte studerende på særlige institutioner for stofmisbrugere på det sundhedsmæssige og sociale område, herunder poliklinikker af den type der er omtalt i den af kontaktudvalget vedrørende ungdomsnarkomanien afgivne „Redegørelse II om visse sider af stofmisbrugsproblemet udvikling og forslag til påtrængende foranstaltninger“ side 23 f og 52.

Sundhedsstyrelsen har i en over sagen afgiven udtalelse meddelt, at der uden tvivl findes

sygeplejelever, som vil være velegnede til arbejdet på institutioner for unge stofmisbrugere. Et ophold på sådanne institutioner vil imidlertid ikke have nogen generel uddannelsesmæssig betydning for sygeplejelever, og sundhedsstyrelsen anser det derfor ikke for muligt at lade et ophold på sådanne institutioner indgå i den 3-årige grunduddannelse for sygeplejelever, jfr. kgl. anordning af 30. januar 1957 om sygeplejerskeuddannelsen, uden at der samtidig måtte foretages en afkortning af elevernes ophold på andre institutioner og afdelinger af større relevans for uddannelsen, jfr. anordningens § 17. Sundhedsstyrelsen kan endvidere ikke anbefale en forlængelse af sygeplejerskeuddannelsen af hensyn til rekrutteringen af det fornødne personale til sygehuse og behandlingsinstitutioner m. v.

Indenrigsministeriet kan tiltræde sundhedsstyrelsens udtalelse.

Undervisningsministeriet.

Beretning

fra udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om adoption.

(Afgivet den 2. juni 1971).

Udvalget har holdt 9 møder og har herunder haft to samråd med justitsministeren, som endvidere skriftligt har besvaret en række spørgsmål fra udvalget og fremsendt materiale til belysning af de til lovforslaget knyttede problemer.

Et flertal (det konservative folkeparti, venstres, det radikale venstres og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) har henvist til det arbejde, der er i gang i det af justitsministeriet nedsatte udvalg vedrørende adoptionslovgivningen. Justitsministeren har om dette arbejde oplyst, at adoptionsudvalget i oktober d. å. kan afgive en delbetænkning omhandlende problemerne omkring de „glemte børn“ og samtykkeerklæringer ved adoptioner. Ministeren har endvidere oplyst, at han vil fremsætte et lovforslag vedrørende disse spørgsmål, så snart den nævnte delbetænkning foreligger, uden forudgående høringer.

Flertallet har herefter fundet det rigtigt at afvente den nævnte delbetænkning fra adoptionsudvalget og det lovforslag, justitsministeren har givet tilsagn om at fremsætte, og har på denne baggrund ikke fundet det muligt at tilendebringe udvalgsarbejdet.

Et mindretal (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) har såvel ved lovforslagets første behandling som under forhandlingerne i udvalget konstateret en positiv indstilling til en stor del af lovforslagets indhold, ligesom der har vist sig at være en udbredt enighed om, at de problemer, lovforslaget omhandler, tiltrænger en løsning.

Mindretallet har under udvalgsarbejdet stillet en række ændringsforslag for at imødekomme synspunkter, der er fremkommet under forhandlingerne, for derigennem at søge skabt den bredest mulige tilslutning til lovforslagets gennemførelse.

Om de foreslåede ændringer bemærkes følgende:

Da det af forhandlingerne er fremgået, at det ikke vil være muligt at få tilslutning til den ved lovforslagets nr. 1 foreslåede nedsættelse af aldersgrænsen i adoptionslovens § 1, har mindretallet foreslået at bevare lovens nugældende aldersgrænse, men at give mulighed for dispensation i tilfælde, hvor der måtte være behov herfor.

Da der i udvalget har været enighed om, at det lovgivningsmæssigt ville være muligt ved ændringer i myndighedsloven at løse det vigtige spørgsmål om at åbne adgang for fædre til børn uden for ægteskab til at få forældremyndigheden over deres børn, f. eks. hvor moderen vil bortadoptere barnet, har mindretallet stillet forslag om, at bestemmelsen i lovforslagets nr. 2 skulle udgå. Det har herved været en forudsætning for mindretallet, at justitsministeren snarest muligt ville søge de fornødne ændringer i myndighedsloven gennemført, og at spørgsmålet blev taget op til behandling i justitsministeriets ægteskabsudvalg og i det udvalg, der gennemgår adoptionslovgivningen.

For at imødekomme ønsker, der har været fremsat i udvalget, om en yderligere begrænsning af det tidsrum, hvori en samtykkeerklæring kan tilbagekaldes, har mindretallet foreslået det i forslaget til lovens

§ 6, stk. 3, anførte tidsrum på 12 måneder ændret til 3 måneder.

Efter det i lovforslaget indeholdte nye stk. 4 til lovens § 6 skulle der gives adgang til adoption uden samtykke, når forældrene ikke i et tidsrum af 2 år har besøgt barnet eller på anden måde vist rimelig interesse for dets velfærd. Da det må antages, at der fra det tidspunkt, da adoptionssagen rejses, kan gå yderligere op til et år, før sagen er gennemført, har mindretallet foreslået de 2 år ændret til ét år.

Som nævnt i det foregående er det under udvalgsarbejdet oplyst, at det af justitsministeren nedsatte udvalg til behandling af adoptionslovgivningen kan afgive en delbetænkning til oktober, der omhandler problematikken omkring de „glemte børn“ og samtykkeerklæringer. Det må imidlertid

ses i øjnene, at det selv i så fald vil være meget usikkert, om det vil være muligt at gennemføre herpå sigtende lovændringer i den kommende folketingssamling. På denne baggrund og under henvisning til den brede tilslutning til lovforslagets principper, der kom til udtryk ved lovforslagets første behandling, ville mindretallet have fundet det rimeligt, at udvalgsarbejdet var blevet afsluttet med en betænkning med henblik på en gennemførelse af lovforslaget, således at disse alvorlige problemer nu kunne have fundet en løsning.

Mindretallet beklager, at flertallet ikke har fundet det muligt at tilendebringe arbejdet på et stadium af udvalgsarbejdet, hvor alle udvalgsspørgsmål er besvaret af ministeren og der ikke har været ønske om yderligere samråd med ministeren.

P. u. v.

K. J. Mortensen,
formand.